Pápa Város Önkormányzatának
Egészségügyi Alapellátási Intézete
Szh:8500 Pápa, Barát u. 9. tel: 06/30/648-0846
e-mail: alapellatas@papa.hu

89.

Beszámoló

Pápa Város Önkormányzatának Egészségügyi Alapellátási Intézete elmúlt 5 évben végzett tevékenységéről (2016. augusztus -2021. május)

Tisztelt Képviselőtestület!

Magyarország helyi Önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 13. § (1) bekezdés 4. pontja az önkormányzatoknak kötelező feladatként jelöli meg az egészségügyi alapellátás biztosítását.
Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. CXXIII. törvény 5. § (1) bekezdése meghatározza a települési önkormányzatok egészségügyi alapellátással kapcsolatos feladatát, mely szerint gondoskodik:

a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
b) a fogorvosi alapellátásról,
c) az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról,
d) a védőnői ellátásról,
e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Beszámolómban Pápa városában működő egészségügyi alapellátások vonatkozásában, az elmúlt 5 évben történtekről, az elvégzett feladatokról tájékoztatom a Tisztelt Képviselőtestületet.

A feladatok ellátásának szervezése

Pápa Város Önkormányzata egészségügyi alapellátási feladatait Pápa Város Önkormányzatának Egészségügyi Alapellátási Intézete (továbbiakban: Intézet) működteti, koordinálja. A költségvetési intézmény felügyeleti szerve: Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete (továbbiakban: Képviselőtestület)
Az Intézet részben önálló gazdálkodású költségvetési szerv, meghatározott pénzügyi-gazdasági feladatokat Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye látja el. Mindez az Intézet szakmai önállóságát nem érinti.

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének 22/2012.(X.25.) önkormányzati rendelete határozza meg Pápa város egészségügyi alapellátási körzeteit. Ez alapján jelenleg:
12 felnőtt háziorvosi,
6 házi gyermekorvosi,
6 fogorvosi,
10 területi védőnői,
6 iskolavédőnői,
8 iskolaorvosi körzetet alakított ki.

Ezenkívül a Pápa, Anna tér 11. sz. alatt felnőtt/központi ügyelet, az Anna tér 10. sz. alatt gyermekorvosi ügyelet működik.

Háziorvosi ellátás

A háziorvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt a hozzá bejelentkezett, és általa fogadott lakosok számára az egészségi állapotuk megőrzése, betegség megelőzése, gyógyítása és egészségfejlesztés céljából. A háziorvosi ellátás naponta, meghatározott rendelési időben, az orvosi rendelőben, indokolt esetben a beteg otthonában történik.

Felnőtt háziorvosi ellátás

A város területén 12 felnőtt háziorvosi körzet működik, mind területi ellátási kötelezettséggel.
A felnőtt háziorvosi körzetek 3 kivételével önkormányzati tulajdonú rendelőben működnek. A Béke téri orvosi rendelőt hosszú ideje a MÁV Zrt-től béreljük, a rendelő teljes felújításra, akadálymentesítésre szorul. A minimumfeltételek szempontjából nem megfelelő kialakítású (pl: akadálymentesítés) a Fő u. 19. sz. alatti orvosi rendelő sem, továbbá a Jókai u. 5-9. sz. alatti rendelő sem megfelelő kicsi körzet számára.

Házi gyermekorvosi ellátás

A városban 6 gyermekorvosi körzet került kialakításra. A 6 körzetből jelenleg 2 betöltetlen, így 4 fő vállalkozó gyermekorvos látja el a feladatokat.
A gyermekorvosi körzetek önkormányzati tulajdonú rendelőkben működnek.

Központi ügyelet

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény alapján az ügyeleti rendszer a napi munkarenden kívül bekövetkező sürgősségi esetekben az egészségügyi ellátás folyamatos igénybevételének lehetőségét biztosítja. Elsősorban a frissen kialakult betegségek, vagy a már meglévő betegség állapot-rosszabbodása esetén kell az ügyelethez fordulni, amikor azonnali beavatkozás nélkül fennáll a tartós vagy a maradandó egészségkárosodás veszélye.
2006 őszétől működik a felnőtt/központi ügyelet az Anna tér 11. sz. alatt. Az ügyeleti ellátást egy OPEL MOKKA típusú, 2014-ben vásárolt, megkülönböztetett jelzéssel ellátott személygépkocsi segíti.
A városban dolgozó kevés gyermekorvos ellenére külön gyermekorvosi ügyelet működik az Anna tér 10. sz. alatt orvosi rendelőben.

Fogorvosi alapellátás

A fogorvosi alapellátás feladata a fog- és szájbetegség gyógyító-megelőző alapellátása. A fogorvosi szolgáltatás területi ellátási kötelezettséggel, nálunk vegyes szolgálat keretében működik. A fogászati ellátás beutaló nélkül igénybe vehető.
A városban 6 fogorvosi körzet került kialakításra, melyek részben a kórház-rendelőintézet részben magánszolgáltatók rendelőinek területén találhatók.

Védőnői szolgálat

A védőnő személyes és közösségi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése, korai felismerése, valamint egészségfejlesztés céljából a várandós anyák, a 19. életévet be nem töltött személyek, valamint a családtervezés időszakában lévők számára.
A védőnői szolgáltatásoknak két típusa ismert: területi védőnői ellátás és az iskolavédőnői ellátás.

területi védőnői ellátás: A városban 10 védőnői körzet került kialakításra, minden körzet betöltött. A területi védőnő feladata a várandós anyák gondozása, a születéstől az általános iskolai tanulmányok megkezdéséig a kisgyermekek gondozása, tanácsadás kismamáknak, óvodákban szűrővizsgálatok végzése, életkorhoz kötött védőoltások szervezése, lebonyolítása, jelentések elkészítése. A védőnők feladataikat önállóan végzik, de együttműködnek a házi gyermekorvosokkal, iskolaorvosokkal, szülész-nőgyógyászokkal, gyermekjóléti és családvédelmi szolgálatokkal.

iskolavédőnői ellátás: Az iskolavédőnők a 6-18 éves évesek, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban tanulók megelőző iskola-egészségügyi ellátásában vesznek részt. Közreműködnek az iskolai egészségfejlesztési programokban és ezek szervezésében, végzik a tanulók védőnői szűrővizsgálatát, szervezik az iskolaorvosi vizsgálatokat, iskolai kampányoltásokat, szükség esetén kapcsolatot tartanak a szülőkkel.
Az iskolavédőnők saját munkatervük ill. az ellátott iskolák igényeit és az oda járók életkorát figyelembe véve tartanak egészségfejlesztő foglalkozásokat, vetélkedőket, egészségnapokat, vesznek részt iskolanapi rendezvényeken.

Iskolaegészségügyi (orvosi) szolgálat

Az iskolaorvosi ellátás többek közt a gyermekek, tanulók teljes fizikális szűrővizsgálata, szakmai/alkalmassági vizsgálatok elvégzése, egészségfejlesztés, gyógytestneveléssel, sporttal kapcsolatos iskolaegészségügyi feladatok elvégzése, egészségnevelés, elsősegélynyújtás, kampányoltások végzése. Az iskolaorvosi ellátás az iskolaorvos és iskolavédőnő együttes szolgáltatásából áll, amelyet a fogorvos és asszisztense közreműködésével látnak el.

2016.

Felnőtt háziorvosi ellátás

Minden háziorvosi körzett betöltött, bár magas a nyugdíjas, nyugdíj körüli ellátók száma. A praxisok mindegyike vállalkozási formában működtetett.

Házi gyermekorvosi ellátás

A 4.sz. gyermekorvosi körzet 2010. decembere óta betöltetlen, az 5.sz. körzet pedig 2016. április 1-től. Az 5. sz. körzetet Dr. Vaitsuk Mária, a 4. sz. körzetet Dr. Schveighoffer Zita helyettesíti. Mindkét gyermekorvos saját rendelőjében biztosítja az ellátást.

Központi ügyelet

A felnőtt/központi ügyelet épületében kapott helyett a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Intézménye által működtetett vidéki ügyelet is. A két Intézmény által 2007-ben – az épület közös használatára, működtetésére - kötött 10 éves szerződés 2016. szeptember 30. napjával lejárt. Az ügyeleti tevékenység jelentőségére, az ingatlan közös használatában megjelenő hatékony és takarékos működtetésre tekintettel a két Intézmény vezetője további -határozatlan idejű - közös működtetésben állapodott meg.
A központi ügyelet hétköznap 16.00-08.00 óráig, hétvégén, munkaszüneti nap 24 órában működik. 2016-ban az ügyeleti ellátásban a 12 fő háziorvos vett részt, eseti jelleggel -nyári időszakban- egy külsős doktornő is besegít. Az ápolónői feladatokat 2016-ban 2 főállású és 3 részállású (4 órás) szakdolgozó biztosította, valamint 3 főállású és egy 6 órás gépkocsivezető dolgozott az ellátásban.
2016-ban a gyermekorvosi ügyelet hétköznap 16.00-20.00 óráig, hétvégén, munkaszüneti napon 08.00-12.00 ill. 15.00-20.00 óráig tartott. A fennmaradó, rendelési/rendelkezésre állási időn kívül, a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő gyermekosztálya látja el a betegeket megállapodás alapján. A gyermekorvosi ügyeletben a 4 gyermekorvos és 2 külsős orvos vett részt. Az asszisztensi feladatokat 2016-ban 3 fő részállású (3-3-2 órás) egészségügyi szakdolgozó biztosította.

Fogorvosi alapellátás

A 6 fogorvosi körzetből egy (4. sz.) már 2009 óta betöltetlen volt. 2016. július 1-től Dr. Németh Éva és Dr. Óváry-Papp Zoltán nyugdíjba vonulása miatt újabb két körzet (1. és 2.sz.) ellátását kellett helyettesítéssel megoldani. Július 1-től a Jókai u. 5-9. sz. alatti telephelyen dolgozó 3 fő fogorvos vállalta a körzetek helyettesítését. Tekintettel arra, hogy a kötött szerződés ellenére, plusz időben - a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (továbbiakban: NEAK) - által előírt minimum 15 órában- nem tudták vállalni az ellátást, továbbá figyelembe véve az ellátó orvosok életkorát, a szerződéseket megszüntettük és feladat ellátására új megoldást kerestünk.
2016. november 1-től 2 fogorvosi (1. és 2.sz) körzet betegeinek ellátását magánszolgáltatók biztosították.
Az 1. sz. körzet ellátását heti 16 órában a Dentál Centrum Pápa, Szent I. u. 5. sz. alatti fogászati centrumában látták el. (ellátó orvos: Dr. Kovács Flóra) A Centrumban több fogorvosi rendelő biztosított, helyben röntgen áll rendelkezésre, így a betegek ellátása teljes mértékben biztosított.

A 2. sz. körzetet Dr. Glied-Berke Barbara egyéni vállalkozóval kötött szerződés alapján a Pápa, Zimmermann u. 8. sz. alatti rendelőben látják el, heti 30 órában. Itt is helyben biztosított röntgendiagnosztika, ill. két rendelőhelyiség áll rendelkezésre, így a körzet ellátása elkülönítetten megoldott. (ellátó orvos: Dr. Kovács Áron)
2016. decemberétől a 4. sz. körzet helyettesítésének átadása is megtörtént. Ebben az esetben az ellátás a pápai Várkertfürdő Gyógyászati Centrumában kialakított fogászati rendelőbe került áthelyezésre, heti 15 órában történt az ellátás. (ellátó orvos: Dr. Zsegraics Gábor)

Iskolaegészségügyi (orvosi) szolgálat

A kialakított 10 iskolaorvosi körzetből egy körzetben volt főállású iskolaorvos, az feladatot Dr. Szélinger Tibor nyugdíjasként látta el, illetve helyettesített a 3. sz. körzetben. Megromlott egészségi állapota miatt 2016 szeptemberében jelezte, hogy a továbbiakban nem tud tovább dolgozni. A feladat ellátása nagy kihívás elé állította az Intézményt. Főállású iskolaorvossal nem tudtuk betölteni a körzetet, és még egy főállású iskolaorvos is hiányzik a rendszerből, a gyermekorvosok így is leterheltek, a felnőtt háziorvosok nem szívesen vállalnak plusz feladatot, ráadásul nagyon rosszul finanszírozott a részállású iskolaorvosi ellátás. A helyettesítést 2016. október 1-től a Pápai Weöres Sándor Általános Iskolát Dr. Schveighoffer Zita, a Türr István Gimnáziumot Dr. Balogh Tünde, a Batthyányi Lajos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskolát ill. Pápai SZC Gazdasági Szakközépiskolát Dr. Molnár Valéria vállalta el.

2017.

Házi gyermekorvosi ellátás

A betöltetlen körzeteket folyamatosan hirdeti az Intézet. 2017. tavaszán egy gyermekorvos nyújtott be pályázatot, de a pályázati határidő letelte elött pályázatát visszavonta.

Központi ügyelet

2017. februárjától Dr. Strecke Susanne gyermekorvossal kötöttünk szerződést a gyermekorvosi ügyelet működéséhez, így az ügyeleti ellátásban a 4 fő házi gyermekorvos, ill. 3 fő külsős gyermekorvos vett részt.
A felnőtt ügyeleten 2017. januárjától az egyik főállású asszisztens kérte a munkaviszonya megszűntetését, így az ápolónői feladatokat 1 főállású emellett 5 részmunkaidős szakdolgozó végezte.
2017-ben a gyermekorvosi ügyeleti ellátással kapcsolatban 1 esetben jött megkeresés a betegjogi biztostól, beteg ellátása ill. adatkezelés miatt. Az eset kivizsgálása során megállapításra került, hogy az orvos szakmailag megfelelően járt el a 2 kiskorú gyermek ellátása során. Az adatkezeléssel kapcsolatban többszöri levélváltás során sikerült a panaszos meggyőzni, hogy a hatályos jogszabályok által biztosított hatáskörnek megfelelően lettek a gyerekek adatai megváltoztatva.

A felnőtt ügyeleti ellátással kapcsolatban egy panaszbejelentés érkezett, az ellátó orvos nem megfelelő hangneme, a beteg által sértőnek talált megjegyzés miatt. A kivizsgálás során megállapítottam, hogy a panaszbejelentő által elmondottak a valóságnak megfeleltek. Az érintett orvost tájékoztattam az esettel kapcsolatban és felhívtam a figyelmét a betegekkel folytatott empátiás viselkedésre. A bejelentőt a kivizsgálásról és a megtett intézkedésről értesítettem.

Fogorvosi alapellátás

2017-ben a Dentál Centrum, mint szolgáltató jelezte, hogy augusztustól – új fogorvos érkezése miatt - teljes időben, heti 30 órában tudják az ellátást biztosítani. A megbízási szerződés módosításra került, a változást a finanszírozó szervnek (NEAK) is jeleztük. A betöltetlen praxisok kiírásra kerültek, és a 4. sz. fogorvosi körzet esetében egy érvényes pályázat érkezett, melyet a feladatot addig is helyettesítésben ellátó Dr. Zsegraics Gábor nyújtott be. A Képviselőtestület szeptemberben döntött arról, hogy az önkormányzat Dr. Zsegraics Gáborral előszerződést, majd feladat-ellátási szerződést kössön. A letelepedési pályázat benyújtását követően az elbíráló szervtől kapott információ alapján a benyújtott pályázat megfelelt az alaki követelményeknek. November elején benyújtásra kerül a praxisjog megszerzés és működési engedély kérelem. 2017 decemberétől ezen körzethez tartozó lakosok is heti 30 órában jutnak fogászati alapellátáshoz. 2017. decemberétől így hosszú idő után minden körzetben teljes munkaidőben dolgozó fogorvoshoz jutnak a lakosok.
2017-ben az iskolafogászati ellátáshoz kapcsolódóan racionalizálásra kerültek a helyettesített körzetekhez tartozó iskolák.
Panaszbejelentés 1 alkalommal érkezett az Intézethez, iskolafogászati szűrés kapcsán. Az érintett oktatási intézmény vezetőjével és az egészségügyi szolgáltatóval történt egyeztetés során találtunk megoldást, amellyel a későbbi, esetlegesen vélt vagy valós probléma kiküszöbölésre kerül.

Védőnői szolgálat

területi védőnői ellátás:

2017 szeptemberétől megnőtt a védőnők feladatainak száma az újonnan bevezetett Koragyermekkori program által kidolgozott, korszerű védőnői módszertannak köszönhetően. A szülőknek innentől kezdve gyakrabban kell hordaniuk kisgyermeküket szűrésekre, s nőttek a védőnőt érintő adminisztrációs terhek is. Még nem működik kellően az Egységes Védőnői Informatikai Rendszer (EVIR), amely megkönnyíthetné az adminisztrációt, így mindent papíron kell dokumentálni. Az új program újdonsága még a szülői kérdőív is, amely során a gyermek fejlődésével kapcsolatos kérdésekre kell választ adniuk a szülőknek, ezt minden szűrés alkalmával kötelező elvégezni. A védőnők elmondása szerint a megnövekedett adminisztráció, a gyakoribb szűrővizsgálatok, és a szülői kérdőívek rengeteg irodai költséget generálnak, valamint a családlátogatástól, területi munkától veszik el az időt.

iskolavédőnői ellátás:

2017. októberétől javaslatunkra a Képviselőtestületi döntés alapján a 7 iskolavédőnői körzetből 6 került kialakításra. A módosításra azért volt szükség mert az oktatási intézményekben tanulók száma -elsősorban a középiskolákban – drámai mértékben lecsökkentek. Egy körzet 13 éve folyamatosan helyettesítéssel volt ellátva, mely körzetet ellátó védőnő kérte munkaviszonya megszüntetését. Ennek következtében 3 másik iskolavédőnői körzet – amelyek a körzethez tartozó intézmények tekintetében nem érték el a napi 8 órás munkaviszonyhoz szükséges létszámot – a körzet felosztásával optimális létszámhoz jutott.

2018.

Házi gyermekorvosi ellátás

2018-ban folyamatosan hirdette az Intézet a betöltetlen körzeteket. A meghirdetett pályázatokra - a letelepedési pályázat és az elnyerhető komoly pénzösszeg ellenére - nem volt érdeklődő.

Központi ügyelet

2018. júliusától Dr. Strecke Susanne gyermekorvos már nem dolgozott a gyermekorvosi ügyeleten, így a 4 fő házi gyermekorvos, ill. 2 fő külsős gyermekorvos látta el a feladatot.
A felnőtt ügyeleti beosztás elkészítése egyre többször jelentett problémát. Különösen a nyári időszakban, amikor egy-egy főre több ügyelet esik az egyébként is helyettesítéssel nehezített időszakban. Problémás még néhány ünnepi időszakra az ügyeletes orvos biztosítása. Az idősebb orvosok részéről 2018-ban már jelentkezett az igény az ügyeleti ellátási kötelezettség alóli felmentésre.

Védőnői szolgálat

területi védőnői ellátás:

2018-ban a védőnők kérése és az Országos Alapellátási Szövetség (továbbiakban: OASZ) tagjaitól kapott információk alapján az Intézet tervezte, hogy bevezetnénk a Stefánia Védőnői Nyilvántartó Rendszer elnevezésű számítástechnikai programot, amennyiben a cégtől kapott árajánlat az Intézet részéről elfogadható és a NEAK finanszírozásból megoldható vagy az Önkormányzat támogatja. A szoftver előnye más védőnői szoftverekkel szemben az, hogy mind a területi, mind az iskola védőnői dokumentáció vezetésére alkalmas, a jogszabályban előírt kötelező nyomtatványokat teljes mértékben kiváltja, nincs szükség a dokumentáció papír alapú vezetésére, az adatok bármikor visszakereshetőek és nyomtathatóak. Jelen program megvásárlásával tehát a feltöltést követően nemcsak időt, de papírt, tonert is tudnánk megtakarítani, mert csak a szükséges mennyiségben nyomtatnák ki a dokumentumokat, minden egyéb információ, adat a gépben lenne. Tekintettel arra, hogy az országban már nagyon sok helyen használják a programot, a családok költözése esetén nem kell a gyermek teljes dokumentációját lemásolni és postázni,

hanem az adatok átadhatók a rendszeren belül a másik szolgáltatónak. Az árajánlatkérés, szerződés előkészítése, a számítógépek felkészítését lekezdtük 2018-ban.
iskolavédőnői ellátás:

2018-ban az oktatási intézményektől kapott és a finanszírozó szervnek megküldött létszámadatok alapján a körzetek újbóli felosztása vált szükségessé. Ennek következtében 5 főállású és egy részállású – 1 középiskolát tartalmazó – iskolavédőnői körzet kerül kialakításra. Októberben nyugdíjba vonult egy iskolavédőnő Így a jelenleg iskolavédőnői feladatokat végző munkavállalók mindegyike előreláthatólag hosszabb időre főállást biztosító körzetben dolgozhat.

2019.

Felnőtt háziorvosi ellátás

2019-ben 2 körzet üresedett meg. A Pápa, Vízmű u. 1.sz. alatt működő I.sz. körzetben dolgozó Dr. Lőrincz Dániel háziorvos nyugdíjba vonulása miatt kérte a feladat-ellátási szerződése megszüntetését. A felmondási határidő leteltét követően, 2019 november 1-jétől a körzetet Dr. Spreitzer Szabolcs helyettesítette. Mivel Dr. Lőrincz Dániel az informatikai program jogát átadta az Intézetnek, ezért jelentősen olcsóbban tudtuk a licence jogot megvásárolni az Infomix Kft-től, így ugyanazon a rendszeren dolgozunk továbbra is.
A II. sz. körzetet ellátó Dr. Danajka László májusban felmondta feladat-ellátási szerződését, nem töltötte ki 6 hónapos felmondási idejét, hanem szeptember hónaptól 2 vidéki háziorvossal kötött megállapodást a körzet betegeinek ellátására. A felmondást hó közbeni dátummal (25-e) adta be az önkormányzat felé. Jeleztem az osztály felé, hogy törekedni kell az 1-ei fordulókra, mert a NEAK a finanszírozást nem tudja megbontani, így hóközi megszűnés esetén a fennmaradó időszakra mi nem kapunk finanszírozást. Tekintettel arra is, hogy Dr. Danajka László szeptembertől nem látta el a feladatát és helyettesítéssel, nem teljes óraszámban történt rendelés, a 60%-kal csökkent finanszírozás nem következő év decembertől, hanem már szeptembertől kezdődött. A körzetet december 1-jétől az Intézet működteti, Dr. Horváth Ilona pápai háziorvossal kötöttünk szerződést a helyettesítés biztosítására. A feladat ellátásához laptopot, nyomtatót, program licencet kellett vásárolni. Annak érdekében, hogy kedvezőbb programdíjhoz jussunk, az orvos 2 hónapos elmaradását kifizettük, ezáltal kb: 200.000 Ft - tal kevesebbe került a program, mintha újat vásároltunk volna. Az orvosi rendelő MÁV felé fizetendő közös költsége tekintetében egyeztettem a bérbeadóval, nem vállaltuk át Dr. Danajka László elmaradást, jeleztem, hogy december 1-ig még ő a szolgáltató.

Házi gyermekorvosi ellátás

2019-ben is folyamatosan hirdette az Intézet a betöltetlen körzeteket, különösen figyelve pályázati kötelezettségünkre.
Központi ügyelet

A háziorvosok és házi gyermekorvosok kérelmét figyelembe véve a Képviselőtestület döntése alapján az ügyeleti ellátás átalakult. A gyermekorvosi ügyelet hétköznap 17.00-20.00 óráig tart, hétvégén és munkaszüneti napon pedig az önálló gyermekorvosi ügyelet megszűnt, és központi ügyelet keretében történik a gyermekek ellátása is. A fennmaradó időben - megállapodás alapján - a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő gyermekosztálya látja el a betegeket. A gyermekorvosi ügyeletben a 4 fő - feladat-ellátási szerződéssel rendelkező - házi gyermekorvos mellett Dr. Pekárdi Kálmán, eseti jelleggel egy győri gyermekorvos, Dr. Hajdú Olga vesz részt szerződés alapján.
2019 augusztusától az ügyeleti idő csökkenése miatt (38 óra helyett 15 óra) 3 fő 1-1 2019-ben ügyeleti ellátásban 10 fő háziorvos volt érintett, mivel feladatellátási szerződésük megszűnésével Dr. Danajka László és Dr. Lőrincz Dániel szeptembertől nem vett részt az ügyeleti munkában órás asszisztens dolgozott az gyermekügyeleten.
2019-ben az ügyeletben történt változások oka az volt, hogy Pápa város területén dolgozó házi - és házi gyermekorvosok levélben fordultak az Önkormányzathoz az ügyeleti kötelezettségük miatt. Az ügyeleti feladatok ellátási nehézségeire, mely elsősorban az ellátó orvosok korára és a humánerőforrás hiányára vezethető vissza, az előző évi beszámolók is felhívták erre a figyelmet.
A Képviselőtestület elfogadta az előterjesztést, mely szerint az ügyeleti ellátás humánerőforrás problémájának megoldására egy külsős cég jelentheti a megoldást. A döntés alapján a versenyeztetési eljárás nyertesével a RuVör-Med Kft.-vel kötött szerződést az Intézet 2019. augusztus 1-től, első körben 2019. december 31-ig. A cég biztosította a hétvégi- és ünnepnapokra az orvosokat az ügyeleti ellátásban.
A kezdeti nehézségek, melynek elsősorban a gyermek ügyeleti ellátásban történt változás volt az oka, mostanra megoldódni látszanak. A szülők az elején nehezen értették és fogadták el, hogy hétvégén és ünnepnapokon nincs külön gyermekorvosi ügyelet. A gyermekorvosok által tartott tájékoztatások, megbeszélések során a többséggel sikerült megértetni, milyen okok vezettek ezen intézkedés bevezetésére.
Az ügyeleti ellátást a lakosság nagy része még mindig a rendelési idő meghosszabbításának tekinti, vagyis nem ügyeleti ellátásba tartozó esetek miatt is az ügyeletet keresik fel.

2019-ben panaszbejelentés 3 esetben történt, mindhárom ügyeleti ellátással kapcsolatban. Egy esetben az Integrált Jogvédelmi Szolgálaton keresztül, két esetben közvetlenül magánszemély által. A panaszbejelentések kivizsgálása megtörtént, mindhárom esetben írásban megküldésre került ennek eredménye. A kivizsgálás eredményével szembe a bejelentők kifogást nem emeltek.

Fogorvosi alapellátás

2019. október 1-jétől az 1. számú körzet ellátása praxisjoggal rendelkező fogorvossal történik. A feladatot eddig megbízási szerződés alapján a Dentál Centrum Kft. biztosította, teljes munkaidőben. A letelepedési támogatásnak köszönhetően a fogorvosi feladatokat eddig is ellátó Dr. Nagy Olivér kérelmezte a praxisjogot a körzetre. A fogorvos a Kft. alkalmazottjaként végzi a feladatot, a teljes szakmai hátteret a Dentál Centrum biztosítja, így a körzet lakossága továbbra is magánrendelői

körülmények között veheti igénybe a közfinanszírozott szolgáltatást. 2019-ben egyetlen betöltetlen körzet maradt, melyet továbbra is Dr. Glied-Berke Barbara vállalkozó fogorvossal kötött megállapodás szerint teljes munkaidőben (30 órában) Dr. Kovács Áron lát el.

területi védőnői ellátás:

2019-ben az önkormányzati támogatásnak köszönhetően a Stefánia Védőnői Nyilvántartó Rendszer elnevezésű számítástechnikai programot 10 védőnői gépre megvásároltuk és azóta működtetjük.

2020.

Felnőtt háziorvosi ellátás

2020-ban a Pápa, Aradi u. 33. sz. alatt működő VIII. számú körzetben dolgozó Dr. Molnár Dániel háziorvos nyugdíjba vonulása miatt kérte a feladat-ellátási szerződése megszüntetését. Körzetét folyamatosan hirdette, értékesíteni azonban nem tudta. A felmondási határidő leteltét követően, 2020. július 1-jétől a körzetet Dr. Gergely Sándor helyettesítette. Dr. Molnár Dániel szintén lemondott az informatikai program használati díjáról, így ebben az esetben is kedvezményesen vehettük meg a licencet, továbbá a számítógépet, nyomtatót és több eszközt is amiket rendelőben hagyott.
2020 decemberétől az I. sz. háziorvosi körzetet Dr. Bendes Zsuzsanna helyettesíti, mivel Spreitzer doktor 1 év helyettesítés után kérte annak megszüntetését.
Panaszbejelentés írásban háziorvosi ellátással kapcsolatban 2020-ban egy esetben az Integrált Jogvédelmi Szolgálaton (betegjogi képviselő) keresztül, két esetben közvetlenül magánszemélytől érkezett. A panaszbejelentések kivizsgálása megtörtént, mindhárom esetben írásban kaptak választ az érintettek, amellyel szemben a bejelentők kifogást nem emeltek.

Házi gyermekorvosi ellátás

2020 év végén jelentkezett egy budapesti gyermekorvos, Dr. Barczi Judit, akit érdekelt volna valamelyik körzet. A két ünnep között eljött, megismerte a rendelőket és a kollégákat. Megállapodtunk, hogy januárban megkeres a döntésével kapcsolatban. Szakrendelésen dolgozott, nem háziorvosi körzetben, ilyen gyakorlata nem volt.

Központi ügyelet

2020-tól a gyermekorvosi ügyeletet - feladat-ellátási szerződéssel rendelkező - 4 házi gyermekorvos látja el. A márciusban kihirdetett veszélyhelyzetet követően, a már évekkel ezelőtt nyugdíjba vonult dr. Pekárdi Kálmán valamint Dr. Hajdú Olga már nem vett részt az ügyeleti ellátásban. Az asszisztensi feladatokat 2020 őszétől csak 2 fő részmunkaidős egészségügyi szakdolgozó biztosítja, a kevés óraszám és a délutáni időpont miatt nehéz az állás betöltetése.

Dr. Molnár Dániel nyugdíjba vonulása miatt, 2020 júliusától a felnőtt ügyeleti ellátásban már csak 9 fő háziorvosnak van kötelezettsége, akik különböző intenzitással vesznek részt az ellátásban. Ennek oka az életkor, vagy egy betöltetlen körzet helyettesítése miatti leterheltség.
A pályázati kiírás eredménye alapján 2020-ban az ügyeleti feladatokban az Emergency Service Kft. vett részt. (tulajdonosi háttere azonos, mint a RuVör-Med Kft-é) A 2021 évre meghirdetett versenyeztetés során szintén ez a cég nyert.
A cég által küldött orvosok tevékenysége nem minden esetben felelt meg az elvárásaiknak. Több orvos esetében is emeltem kifogást, illetve jeleztem, hogy ne hozzánk irányítsák őket. Úgy látom, hogy a cég erőteljes terjeszkedésbe kezdett, és most már egyre nehezebben tud eleget tenni a feladatainak.
Az 1 fő főállású asszisztensünk nyugdíjba vonulása miatt az ápolónői feladatokat 2020 januárjától már csak részmunkaidőben foglalkoztatottak látják el (3 fő megbízási szerződéses, 2 fő közalkalmazott).

Fogorvosi alapellátás

2020 márciusban az új típusú koronavírus járvány miatt bevezetett veszélyhelyzet elrendelésekor a 3. és 5. sz. fogorvosi körzetben dolgozó fogorvosok életkoruk miatt nem vettek részt az ellátásban. Dr. Böröczky Zoltán fogorvos (3. számú körzet) 2020. február végén feladat-ellátási szerződését felmondta, a körzetet szeptembertől a Dentál Centrum Kft. látta el heti 15 órában.
Dr. Döbrönte József fogorvos a veszélyhelyzet megszüntetését követően jelezte, hogy nem tér már vissza a praxisába, a felmondási időben a helyettesítését Dr. Glied-Berke Barbara egyéni vállalkozó biztosította, 2020. december 1-től az Intézet, mint szolgáltató szintén vele kötött szerződést a helyettesítésre heti 15 órában.

Iskolaegészségügyi (orvosi) szolgálat

2020 tavaszán Dr. Molnár Valéria írásban jelezte, hogy nem tudja vállalni az iskolaorvosi feladatok ellátását, így 2020. május 1-től a Pápai Szakképzési Centrum Acsády Ignác Technikum és Szakképző Iskola, a Kisalföldi Agrárszakképzési Centrum Batthyány Lajos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium, valamint a Pápai Szakképzési Centrum Jókai Mór Közgazdasági Technikum és Kollégium tanulóit 2 gyermekorvos, Dr. Schveighoffer Zita és Dr. Balogh Tünde, valamint dr. Lőrincz Dániel látja el plusz feladatként.

2021.

Felnőtt háziorvosi ellátás

2021 május 1-től a VIII. sz. háziorvosi körzet helyettesítését Dr. Kalmár Zsolt vette át, mivel az addig ellátó, Dr. Gergely Sándor kérte a szerződés megszüntetését. A helyettesítés előreláthatólag augusztus végéig történik.
Az I. háziorvosi körzetben dolgozó asszisztens március 1-től, a VIII. háziorvosi körzetben dolgozó asszisztens május 1-től az Intézet alkalmazásában állnak,

egészségügyi szolgálati jogviszonyban. Folyamatban van a pályáztatás a II. háziorvosi körzetbe is egy állandó asszisztens alkalmazására.

Házi gyermekorvosi ellátás

Dr. Barczi Judit gyermekorvossal év elején többször is beszéltünk, de dokumentumait nem küldte el. Elég nehézkes volt előre jutni a dolgokba és a két gyermekorvos véleményét is figyelembe véve végül nem a gyermekorvosi körzetet, hanem egy iskolaorvosi állás ajánlottam neki. Hónapokon keresztül egyeztettünk, de a dokumentumait nem küldte el, személyes látogatásakor a 2 legfontosabbat nem hozta el, (valamint erkölcsi bizonyítványt elmondása szerint nem tud kérni a veszélyhelyzet miatt) a hiányokat a megadott határidőre nem pótolta, így – tekintettel arra, hogy az iskolaegészségügyi ellátásban az oltásokat, szakmai alkalmassági vizsgálatokat már szervezni kellett – elsősorban megbízhatatlansága miatt, nem kötöttünk szerződést.

Központi ügyelet

Az elmúlt másfél évben volt néhány olyan orvos, akivel mind az ügyeleti dolgozók, mind a beteg oldali visszajelzések alapján szerettünk volna hosszabb távon dolgozni. Közülük sajnos többen már nem vállalnak ügyeletet, vagy külföldre mentek dolgozni. Az ügyeleti dolgozók ajánlása és beteg visszajelzés alapján 1 fő orvossal 2021 februárjában közvetlen szerződést tudtunk kötni, aki több hétvégét is vállal egy hónapban.
A 2021 március 1-től életbe lépő egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló jogszabályok szerint a 2 fő, nyugdíj mellett megbízással dolgozó asszisztens is szolgálati jogviszonyba került.
Fogorvosi alapellátás

A 3. sz. fogorvosi körzetet ellátó, Dr. Glied-Berke Barbara egyéni vállalkozó 2021. áprilisában jelezte, hogy kapacitásaik lehetővé teszik a 30 órás helyettesítést, így a szerződést május 1-től módosítottuk teljes munkaidőre, így heti 30 órára emeltük a rendelési időt, finanszírozási szerződésünk módosítását is kértük a NEAK-tól. Így most csak egy fogorvosi körzetben van részmunkaidőben ellátás. Az itteni szolgáltatóval, a Dentál Centrummal szóban már egyeztettünk arról, hogy elvinnék saját jogon a praxist, a letelepedési támogatás igénybevételének lehetőségével.

Védőnői szolgálat

2020 őszétől 1, 2021 év eleje óta 2 védőnőnk gyermekük születése miatt nem dolgozik, a 2 iskolavédőnői és az 1 területi védőnői körzetet helyettesítéssel látjuk el.

Iskolaegészségügyi (orvosi) szolgálat

2021 áprilisától a 10 iskolaorvosi körzetből 8 körzet került kialakításra. Április hónaptól jött volna egy doktornő iskolaorvosi feladatokra, egészségügyi szolgálati jogviszonyba, főállásba. Ennek érdekében egy ennek megfelelő iskolaorvosi körzet került kialakításra, illetve az egyik iskola összevonása történt meg. Szeptembertől viszont

egy eddig Veszprémben dolgozó iskolaorvos jön hozzánk, alkalmazottként. Így egy főállású iskolaorvosunk azért lesz. A másik iskolaorvosi körzetet hirdetjük továbbra is.

Az Egészségügyi Alapellátási Intézmény kapcsolatrendszere

Intézményünk jó kapcsolatot ápol mind az egészségügyi szolgáltatásokat felügyelő intézményekkel mind az egyéb ellenőrző hatóságokkal. Folyamatos kapcsolatban állunk a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő Ellátási és Koordinációs Főosztály Finanszírozási és Ártámogatási Osztályával, a Pápai Polgármesteri Hivatal Emberi Erőforrás Osztályával, a PVÖ Egyesített Szociális Intézményével, a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelővel, a Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatalával, illetve annak Népegészségügyi Osztályával.
2016. novemberében az Intézet csatlakozott az Országos Alapellátási Szövetséghez. Elképzelésem az volt, hogy egy hasonló feladatokat ellátó intézményeket tömörítő csapathoz kapcsolódjunk, így segítséget tudunk nyújtani egymásnak.
A Szövetség 2017. augusztus végén tartotta éves közgyűlését, melynek Szombathely városa adott otthont. Itt hallhattunk előadást Szombathely alapellátásának működéséről, illetve megbeszélésre kerültek az alapellátás kérdéskörébe tartozó aktuális problémák. A Szövetség rendszeresen küld választ az EMMI közigazgatási egyeztetésekhez, tájékoztatót, munkaanyagot készít jogszabályváltozások előkészítéséhez, egyéb minisztériumi egyeztetésekhez.
2018-ban a Szövetség éves közgyűlésének Hévíz városa adott otthont. Itt előadást hallhattunk Keszthely egészségügy alapellátásáról, Hévíz szociális intézményeiről, előadást tartott Dr. Kovács Ákos tagtársunk a fogorvosi alapellátás helyzetéről. Ő volt az a fogorvos, akinek kidolgozott javaslatait az EMMI hosszú idő elteltével egy tárgyalás során fogadta, és nagy szerepet játszott a közfinanszírozott fogászati ellátásban résztvevő fogorvosoknak jutatott, január elején kifizetett, 3 millió forint egyszeri juttatásról szóló kormányzati döntésben.
2019 májusában Veszprémben tartotta éves közgyűlését az OASZ. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata minden évben pályázatot ír ki az egészségügyi szolgáltatók részére eszköztámogatásra. (elsősorban fogorvosoknak) Szarvas városa rezidens orvossal kötött szerződést, havi ösztöndíj támogatásra, melyért cserébe az orvosnak szakvizsgája megszerzését követően a városban kell körzetet vállalnia. Békéscsaba város ügyeleti problémára alkalmazott megoldását vettük át mi is, akik szintén nem kiadták az ügyeletet egy cégnek, hanem csak az orvoshiányra kerestek megoldást. A szövetség tagjainak különböző - főleg anyagi - lehetőségeik vannak, de sok ötlet megvalósítható lehet más, kisebb intézmények, városok esetében is.
2020 évben Szentgotthárd lett volna a közgyűlés és személyes találkozás helyszíne, de a járvány miatt elmaradt, ezt most 2021. június végén tervezzük megtartani.

Külső és Belső ellenőrzések

Az Intézet szakmai munkáját folyamatosan ellenőrzi a Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatala Népegészségügyi Osztálya.
2017 évben védőnői szakfelügyeleti ellenőrzésekre 24 esetben került sor. (12 esetben helyszíni ellenőrzéssel, 12 esetben adatbekéréssel – gyermekvédelmi szakfelügyeleti vizsgálat, törzslapellenőrzés.) A védőnők szakmai munkájával

kapcsolatban nem merültek fel problémák. Hiányosságként területi védőnők ellenőrzése kapcsán (Huszár ltp.) megállapításra került, hogy a védőnők nem rendelkeznek munkaruhával. Év elején az érintett telephelyen dolgozó 3 védőnő részére biztosította az Intézet a jogszabályban is előírt köpenyeket.
2017 évre belső ellenőrzési ütemterv alapján két témában történt ellenőrzés, melyek célja az Intézet vezetésének átvételét követően annak működésének, a szabályzatok aktuális helyzetének megismerése volt.
1. Gazdálkodói jogkörök gyakorlása az Egészségügyi Alapellátási Intézetben
Az ellenőrzés kapcsán a munkamegosztás és felelősségvállalás rendjéről szóló megállapodás felülvizsgálata történt meg, a beszedett térítési díjak pénztári befizetésével kapcsolatos, Pénzkezelési Szabályzatban foglalt előírásokra, határidőkre az érintettek figyelmét -az egyéni felelősség mellett -írásban is felhívtam.
2. Védőruha, munkaruha juttatás az Egészségügyi Alapellátási Intézetben
Az egyéni védőeszközök juttatásának belső rendjét a 2017. januárjától hatályos Munkavédelmi Szabályzat rögzíti. Munkaruha juttatására vonatkozó belső szabályok nem voltak megállapítva az Egészségügyi Alapellátási Intézetnél. A munkaruha juttatásra vonatkozó szabályzatot az intézményvezető elkészítette, a munkaruha biztosítása a jövő évi költségvetésben kerül betervezésre.
2018 évben védőnői szakfelügyeleti ellenőrzésekre 14 esetben került sor. A védőnők szakmai munkájával kapcsolatban nem merült fel probléma. A központi ügyelet közegészségügyi-járványügyi, egészségügyi igazgatási, és ápolásszakmai ellenőrzését szintén a Népegészségügyi Osztály végezte.
2018. évre belső ellenőrzési ütemterv alapján két témában történt ellenőrzés, melyek célja - az Intézet vezetésének átvételét követően - működésének, a szabályzatok aktuális helyzetének megismerése volt.
1. A szabadságok megállapítása és kiadása az Egészségügyi Alapellátási Intézetben
2. Feleslegessé vált eszközök hasznosítása, selejtezése és a leltározási kötelezettség teljesítése az Egészségügyi Alapellátási Intézetben 2017. évben
Szeptemberben pénzügyi ellenőrzés indult az Emberi Erőforrások Minisztériuma Egészségbiztosítási Alap és Kontrolling Főosztálya által a 2016-os évben teljes munkaidős orvossal végzett iskola- és ifjúságegészségügyi feladatra kifizetett pénzeszközök felhasználása címén. A vizsgálat hiányosságot nem állapított meg.
2019 évben 15 esetben volt védőnői szakfelügyeleti ellenőrzés. Az ellenőrzések kapcsán hiányosság nem merült fel.
2019. évre belső ellenőrzési ütemterv alapján két témában történt ellenőrzés.
1. A közalkalmazottak személyi anyagának ellenőrzése az Egészségügyi Alapellátási Intézetben
2. A pénzkezelés ellenőrzése az Egészségügyi Alapellátási Intézetben

2020-ban 1 esetben volt szakfelügyeleti ellenőrzés.
2020 évre belső ellenőrzési ütemterv alapján egy téma lett megadva, - szabadságok megállapítása, kiadása, nyilvántartása - ez azonban Intézetemnél a belső ellenőr nyugdíjba vonulása miatt 2021 év januárjára került átütemezésre.
2021-ben a 16 védőnői körzetre vonatkozóan történt gondozotti létszámmal kapcsolatos szakfelügyeleti ellenőrzés, valamint 3 esetben halvaszületés miatt.

Pályázatok

2016-ban 2 pályázatot nyújtott be az önkormányzat az egészségügyi alapellátást érintően.
1. TOP-4.1.1-15 kódszámú felhívásra *Korszerű intézményi környezet kialakítása a Huszár lakótelepen az egészségügyi alapellátás számára*
A pályázat célja, hogy korszerű, esztétikailag és a fenntartás szempontjából is gazdaságosan működtethető háziorvosi praxisok és védőnői szolgálatok kerüljenek kialakításra, valamint a jó minőségű közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása. Az épületben 1 felnőtt háziorvosi, 2 gyermekorvosi és 3 védőnői körzet működik jelenleg. A támogatás mértéke az összes elszámolható költség 100%-a. A vissza nem térítendő támogatás összege minimum 10 millió Ft, maximum 60 millió Ft.
2. Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása jogcímen benyújtott másik pályázat – kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása – esetében a Belügyminisztérium, mint Támogató értesítést küldött az önkormányzati információs rendszerbe, hogy a Pápa, Vízmű u. 1. sz. alatti egészségügyi ellátásoknak helyett adó intézmény fejlesztésére, felújítására 30.000.000 Ft támogatást ítélt meg. (75%-os támogatási intenzitás) A támogatás végső felhasználásának idejének 2017.12.31.-e lett meghatározva.

2017-ben 1 pályázatot nyújtott be az önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében.
TOP-4.1.1-16 kódszámmal *Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése* címmel tett felhívást a Nemzetgazdasági Minisztérium.
A pályázat célja, hogy a Béke tér 2. sz. alatt a MÁV Zrt.-től bérelt, 2 háziorvosi körzetnek helyt adó rendelőt egy korszerű, esztétikailag és a fenntartás szempontjából is gazdaságosan működtethető önkormányzati tulajdonú rendelőkomplexum jöjjön létre.
2016-ban benyújtásra került két pályázat esetében 2017-ben az alábbiak valósultak meg:
1. Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása jogcímen benyújtott pályázat – kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása – esetében a Belügyminisztériumi támogatás alapján a Pápa, Vízmű u. 1. sz. alatti egészségügyi ellátásoknak helyett adó intézmény fejlesztése, felújítása 30.000.000 Ft + 10.000 000 Ft önkormányzati támogatásból újulhatott meg. Ennek keretében a nyílászárók teljes körű cseréje és tetőszigetelés történt, valamint a fűtés kiegészítésre került egy újabb kazánnal.
2. Májusban a TOP-4.1.1-15 *Korszerű intézményi környezet kialakítása a Huszárlakótelepen az egészségügyi alapellátás számára* címmel történt pályázat pozitív elbírálásáról értesítették az önkormányzatot. Az elnyert 60.000.000 Ft összegű támogatásból szeptemberben megkezdődtek a felújítási munkálatok a 3 védőnői, 2 gyermekorvosi és egy háziorvosi körzetnek helyt adó épületben.
A felújítás ideje alatt az épületben működő háziorvosi, házi gyermekorvosi körzet, valamint 3 területi védőnői körzet elhelyezéséről, a lakosság és a hatóságok értesítéséről gondoskodtunk.

2018. évben egészségügyi alapellátás vonatkozásában pályázat nem került benyújtásra. Ez év márciusában került átadásra a TOP-4.1.1-15 *Korszerű intézményi környezet kialakítása a Huszár lakótelepen az egészségügyi alapellátás számára* címmel nyertes pályázat során felújított, 3 védőnői, 2 gyermekorvosi és egy háziorvosi körzetnek helyt adó épület.

2019 évben pályázaton nem vett részt az Intézet.
2019 tavaszán A TOP-4.1.1-15 *Korszerű intézményi környezet kialakítása a Huszár lakótelepen az egészségügyi alapellátás számára megnevezésű* pályázat során felújított, 3 védőnői, 2 gyermekorvosi és egy háziorvosi körzetnek helyet adó rendelő és a beszerzett eszközök első körös ellenőrzése történt meg az Államkincstár részéről ebben az évben.

2020-ban nem került pályázat kiírásra.

2021 év elején a Huszár ltp-i projekt következő körös ellenőrzéséhez kellett rövid beszámolót küldeni.

Az Egészségügyi Alapellátási Intézet pénzügyi helyzetéről

Az Intézet szolgáltatásainak finanszírozását részben a NEAK végzi. A kapott finanszírozási összeg csak néhány területen fedi az ellátásához szükséges tényleges költségeket, sok esetben önkormányzati kiegészítésre szorul. A vállalkozó orvosok által ellátott praxisokban a finanszírozást közvetlenül a vállalkozó köti a NEAK-kal.
A több éve tartósan betöltetlen 4.sz. fogorvosi körzet 60%-os finanszírozást kapott, ezt az összeget egészítette ki havonta az Önkormányzat a rendelőintézetben dolgozó helyettesítőknek 102.000 Ft-tal, melyet 2016 decemberétől a körzet praxisjogának átvételéig (2017. december) a DentaLive Bt. is megkapott.
Az ügyelet működtetése – jellemzően a hasonló méretű városokra – szintén Önkormányzati kiegészítésre szorul. A finanszírozásra kapott összeg nem elég teljesen az orvosi ügyeleti díjakra sem, az ügyeleti asszisztensek, gépkocsivezetők, takarítás összege, az üzemanyagköltség rendezése mind Önkormányzati támogatásból valósulnak meg.
2016. augusztus 1-ei kinevezésemet követő első pár hónapban áttekintettem az Intézet helyzetét, meglévő szerződéseket. Módosításra is került néhány szerződés még abban, vagy az azt követő évben.
Például:

- Magyar Telekom Nyrt-vel kötött mobiltelefon előfizetői keretszerződés, mely kedvezőbb havi előfizetési díjat, olcsóbb percdíjakat, ill. a flottába tartozó dolgozók közötti ingyen beszélgetést biztosít.
- Generáli Biztosítóval kötött szakmai felelősségbiztosítás ill. a vagyonbiztosítás. A felelősségbiztosítás aktualizálása elengedhetetlen volt, a biztosítottak között szerepeltek olyanok, akik már régóta nem dolgoztak az Intézetnél, ill. nem szerepeltek biztosítottként olyanok akik feladatokat látnak el nálunk. 2 felelősségbiztosítási szerződés volt érvényben, ezek összevonásra kerültek az aktualizálással egyidőben. A vagyonbiztosítás ill. a felelősségbiztosítás

aktualizálása során kb: 120.000Ft-tal kedvezőbb éves biztosítási díjat sikerült elérni.
- Rovar-rágcsálóirtási szerződés megszüntetése (saját hatáskörben is végezhető enyhébb esetben, illetve ellenőrzések után kiderült, tényleges munkát nem nagyon végeztek az alapellátásnál)
- Ügyeleti telemedicina - EKG-ra – soha nem használták. (M-SZ Kft.)

2016-ban a megüresedett 5. sz. gyermekorvosi körzet helyettesítéséhez szükséges informatikai eszköz és szoftver beszerzések Önkormányzati támogatásból megtörténtek. A szerződések és kifizetések tekintetében a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Intézménye által működtetett ügyeleti ellátásra vonatkozó, az előző szerződés szerint is közösen fizetendő tételek ill. belépő új szerződések áttekintésre kerültek. Számlázásra kerültek ki nem küldött tételek ill. megszüntetésre kerültek a takarításra vonatkozóan kapott összegek a kifizetésre már nem jogosultak esetében.

2017-ben Semmelweis nap alkalmából kiemelkedő munkája miatt 2 fő dolgozó, Megyei Önkormányzati elismerés miatt 1 fő részesült anyagi elismerésben.
Jubileumi jutalomra 30 éves közszolgálati munkaviszonyt követően 1 fő - az ügyeleti ellátásban egyedüli főállású asszisztensünk - volt jogosult.
Június hónapban a dolgozók – a nagyobb munkáltatói teherrel járó Erzsébet utalvány helyett - készpénz formájában részesültek kiegészítésben.
Saját hatáskörben végzett intézeti felülvizsgálat alapján rendezésre került egy pénzügyi megállapodás. Egy több éves, vidéki körzetben folyó védőnői helyettesítés során az ellátásához szükséges telefonköltségek ellentételeként most írásbeli szerződésben megállapított összeg Intézetem részére 2015 évtől kezdődően egyösszegben megfizetésre került.
2017-ben merült felmerült, hogy az Intézet, telephelyeinek takarítását nem közalkalmazottakkal, hanem takarító céggel végeztetné. Kérdésemre sok problémát jeleztek a dolgozók; kifogásolták a takarítás minőségét, többször előfordult, hogy nem is jelent meg a takarítónő, problémák voltak a szabadságok illetve táppénz alatt. Mindezek miatt az egyik takarítónő munkaviszonya augusztus végével – határozott idejű szerződés lejártával – megszűnt. Árajánlat kérés alapján már nyár elején kiválasztott cég szeptembertől két telephelyen (Vízmű u. tanácsadó, Vajda ltp. tanácsadó) átvette a takarítási feladatok ellátását. A visszajelzések alapján mindkét telephelyen elégedettek voltak a változással. A megbízás december végéig élt, majd a következő évtől kezdődően a Huszár ltp-i tanácsadó kivételével, a takarítást kiszerveztük a Komplex-Plusz 97 Bt-nek.
Tavasszal felmondásra került az Invitel Zrt-nél lévő kedvezőtlen telefon-előfizetés, és az internet szolgáltatást biztosító KábelszatNet-2002 Kft.-nél kötött az Intézet szerződést. A költségek összeségében majdnem a felére csökkentek.
2017 évtől az Intézet a MAVE tagság díja helyett a MESZK tagsági díjat vállalta át az egészségügyi dolgozóktól.
2017 június 10-én került megrendezésre a NATO Légiirányítást Kezelő Programiroda főszervezésében a 6. Jason McIlvaine Run Fun, mely jótékonysági rendezvény bevételét idén az Anna tér 10. sz. alatti gyermekorvosi rendelő felújítására ajánlották fel. Az eseményen 292.000 Ft összeg gyűlt össze, melyből a rendelőben lévő

mosogató cseréje, a várótermi padok átfestése, a pólyázó áthúzása, festése, a mennyezeti lámpák cseréje történt meg.

A bevezetett EESZT rendszer miatt 2018-ban nagyobb sávszélességet biztosító internetes szolgáltatásra kellett átállnunk, mert a rendszer – főleg az ügyeleteken – sokszor akadozott, lelassult.
2018-ban Semmelweis-nap alkalmából kiemelkedő munkája miatt 2 fő dolgozó részesült jutalomban.
Idén júniusban a Semmelweis Nappal együtt ünnepelte az Intézet a fennállásának 25. évfordulóját, melyen mintegy 50 fő vett részt, nemcsak a közalkalmazottak, hanem a vállalkozó orvosok és asszisztensek is.
Önkormányzati támogatással július hónapban az ügyeleti dolgozók készpénz „cafetéria” keretében plusz juttatásban részesültek
2018 júniusától a felnőtt ügyeleti ellátásban dolgozó orvosok ügyeleti díja vonatkozásában változtatást eszközöltünk. A hétvégi- és ünnepnapok esetében az óradíj 3000 Ft-ról 3500 Ft-ra emelkedett. A gyermekügyeleten dolgozók ezt az összeget kapták régóta, így egyforma összeget kaptak mindkét ügyeleten dolgozók.

2019-ben az Intézet irodája július közepétől az Anna tér 11. sz. alá költözött, ahol két helyiségben dolgozik az intézményvezető és a májustól alkalmazásban álló munkaügyi-pénzügyi asszisztens munkatárs. Az irodák a beköltözést megelőzően átalakításon estek át, a berendezéshez az Önkormányzat külön forrást biztosított.
Kiemelkedő munkája miatt 2 fő dolgozó részesült elismerésben a pápai Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelővel közösen, július elején megtartott Semmelweis-napi rendezvényen. Önkormányzati támogatással június hónapban az ügyeleti dolgozók munkáját jutalommal ismerte el az Intézet.
Az ellátások biztosításához folyamatos kisebb értékű tárgyi eszközök beszerzésén kívül néhány nagyobb értékű eszköz is vásárlásra került (hűtőszekrények, dopplerek, nyomtatók, szkenner, EKG készülék, textíliák egy részének cseréje). Ebben az évben nagyobb összeget kellett költeni az ügyeleti gépjármű javíttatására, felülvizsgálatára.
Ez év augusztusától az ügyeleti ellátásban dolgozó orvosok ügyeleti díja - külső szolgáltató igénybevétele miatt - a Képviselőtestület egyhangú támogatása mellett emelkedett. Az ügyeleti orvosi feladatok ellátását hétvégi- és ünnepnapok esetében a RuVör-Med Kft. végezte. A versenyeztetés során nyertes cégnek fizetendő óradíjat fizetjük 2019. augusztusától a városban dolgozó háziorvosoknak is. A kifizetéshez szükséges plusz összeget pótköltségvetésben biztosította az Önkormányzat.
2019. július 1-től jogszabálymódosítás történt, és a védőnőket a 256/2013. (VII.5.) Korm.rendelet hatálya alá sorolták. Alapbérüket az egészségügyi bértábla adja, emellett megmaradt szinte az összes kiegészítő pótlék, melynek összege 60.000 és 85.000 Ft közötti. A béremelés különbözetének összegét (bértábla) a NEAK minden hónapban utalta.
A fentiek miatt bérfeszültség volt az egészségügyi dolgozók között. Míg az intézet bizonyos dolgozói a bértábla alá tartoznak, más egészségügyi dolgozók (akikre ugyanolyan kötelezettségek vonatkoznak, szakdolgozói kamarai tagság, kötelező továbbképzés, és ráadásul folyamatos munkavégzés van) a közalkalmazotti bértábla hatálya alá, emiatt jelentős bérkülönbség mutatkozott az Intézeten belül. Ezt a különbséget a jutalmazás során próbáltuk kompenzálni.

2020-ban a Kormány döntése alapján Semmelweis-naphoz kapcsolódóan az Intézetnél alkalmazásban lévő egészségügyi dolgozók egyszeri bruttó 500.000 Ft-os juttatásban részesültek (védőnők, ügyeleti asszisztensek). A többi dolgozó – az Állami Egészségügyi Ellátó Központ által fenntartott intézményektől eltérően - ezekből kimaradt. Az Országos Alapellátási Szövetség levélben - több más intézménnyel és szervezettel együtt - jelezte ezt a problémát, de nem történt pozitív elmozdulás.
A kifizetett összegekről szeptemberben a NEAK bértámogatás rendszerén keresztül elszámolást kellett készítenem.
2020 évben az Intézet csak év végi jutalmat fizetett ki, összesen 9 fő részére.
A költségvetés februári elfogadását követően a márciusban kihirdetett veszélyhelyzet miatt az egyszeres összegként kért beruházások nem kezdődtek meg. A folyamatos ellátáshoz szükséges kisebb hiánypótlások folyamatosak voltak, de a nagyobb beszerzéseket csak ősztől kezdtük meg, miután engedélyt kaptunk erre.

2021 januárjától az intézetnél dolgozó összes egészségügyi tevékenységet végző közalkalmazott, valamint az intézményvezető az egészségügyi bértábla alá került, mely jelentős emelést jelent a dolgozóknak. Így a régóta fennálló bérfeszültség megoldódott. 2020 novemberében a NEAK elkészítette a védőnői bértámogatás igényléséhez tartozó „Bérfejlesztési adatgyűjtő rendszer”-t. (ugyanezt használják a kórházak is) Decembertől kezdődően minden hónap elején korrekciózni kell az adatokat a változások alapján. Az egészségügyi szolgálati jogviszony bevezetésével a védőnőkön kívül bértámogatásra jogosultak lettek az ügyeleti asszisztensek, a helyettesített körzetben dolgozó asszisztensek, intézményvezető – akik a szolgálati jogviszonyban dolgoznak. Így 2021 januártól ezeket az új adatokat is rögzíteni kellett. A havi visszamenőleges korrekció minden változást érint – megszüntetés, új jogviszony, helyettesítés, táppénz. Április végéig pedig éves elszámolást kellett készíteni a 2019 december és 2020 november közötti időszakban kifizetett támogatás alapján, korrekciózva a táppénzekkel, változásokkal. (kb. 1,5-2 hetes munka volt, 12 db havi és 1 éves elszámolás)

Az alapellátásban történt még

2017. november 1-től minden közfinanszírozott ellátást nyújtó egészségügyi ellátónak (háziorvosi rendelők, szakellátó intézmények) és gyógyszertárnak használnia kell az országosan bevezetésre került Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Teret (EESZT), mely egységes kommunikációs platformként kapcsolja össze a már most is működő kórházi HIS rendszereket, a háziorvosi és gyógyszertári rendszereket. A csatlakozás előkészítése, műszaki megvalósítása, tesztelése nem kevés feladatot adott az Intézetnek sem. 4 telephelyen és számítógépen kellett elvégezni a feladatot, mely nem volt olyan egyszerű, mint ahogy az előzetes tájékoztatókban szerepelt. Több háziorvos kollégának nem sikerült első körben a csatlakozás, illetve nem működött megfelelően a rendszer. Mindenesetre a Covid-19 járvány idején nagy hasznát vettük az e-Recept funkciónak. 2018 és 2019-ben bővült a csatlakozásra kötelezettek sora, 2021 őszétől pedig az iskolaorvosi ellátásba is lehetővé kell tennünk az elérését. Ehhez mi valószínűleg az IER-E-kréta rendszert fogjuk használni, még információt gyűjtünk róla. Legutolsó információ szerint van rá esély, hogy a használatát

ingyenessé teszik, de intézményenként kell szerződnünk majd, valamint kártyaolvasókat is be kell szereznünk.

Az elmúlt években több szabályzatot is készíteni kellett. Az alapellátás pénzügyi-gazdasági területen közös szabályzat szerint működik az ESZI-vel, de nagyon sok szabályzat hiányzott. Az elmúlt 5 évben készült pl: Panaszok és közérdekű bejelentések kezelésének szabályzata, Integrált kockázatkezelés eljárásrendje, A szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje, Beszerzések lebonyolításának szabályzata, Szabályzat az egészségügyi jogviszonyt érintő további munkavégzésre irányuló jogviszony engedélyezésével kapcsolatos eljárásról, Ajándékok, egyéb előnyök elfogadásáról szóló szabályzat.

Az intézetvezetői munkát megnehezítette az elején, hogy olyan más, nem szakmai munkát is végezni kellett, ami teljesen új volt. Érkezésemkor a munkaügyi, számlázási feladatok egy részét is át kellett vállalni. Ez a végzett munkának legalább a felét kitette. Kérésemre végül 2019. májusától alkalmazni tudott az intézet egy főállású pénzügyi-munkaügyi asszisztenst, aki az intézményvezetővel egy helyen dolgozik.

A háziorvosi ellátásnál nem csak az egyre növekvő korfa, hanem a növekvő adminisztrációs terhek, az utánpótlás hánya, a degresszió alkalmazása, eszköztámogatás hiánya, a bár kismértékben növekvő, de még így is elégtelen finanszírozás, és sok esetben a kiforratlan szakmai kompetenciák is problémát okoznak. Bár az utóbbi években az alapellátás megerősítéseként folyamatosan érkezik plusz finanszírozás a rendszerbe, ez mégsem éri el azt a kívánt szintet, amivel vonzó lehetne a fiatalok számára. Az egészségügyi szolgálati jogviszonnyal bevezetett orvosi bérek abban az esetben vonatkoznak a háziorvosokra, fogorvosokra, ha szoros praxisközösségbe szerveződnek. Tudomásom szerint ilyen variációt nálunk nem választottak. A kollegiális praxisközösséghez történő csatlakozás esetén a bérkiegészítés 80%-át kérheti le a szolgáltató, míg aki marad a „hagyományos” rendszerbe az 30%-ot tud igényelni. A vállalkozók többsége a kollegiális praxisközösséghez történő csatlakozást választotta. A háziorvosi körzetek betöltését nehezíti még, hogy nem vonzó ez a terület a fiatalok számára, szakmailag nagyobb kihívást jelent a kórház, de egy körzet működtetésével járó problémákat, nehézségeket sem szívesen vállalják. Egyre több az idős orvos, a betöltetlen körzet. Ha más szakterületről nem jön orvos alapellátásba, akkor a más városokban dolgozók költözése, esetlegesen a városba csábítása ad még lehetőséget. A praxisok eladására szinte nincs esélye a bent dolgozó orvosnak, így úgy adják vissza a körzetet, hogy nem sikerült átadni a praxist másnak. A városban lévő 2 betöltetlen gyermekorvosi praxis ellátása a két helyettesítést végző doktornő szerint működik, beálltak már egy elfogadott rendszerre. A felnőtt körzetek ellátása viszont nehezebb. Jelenleg 3 betöltetlen körzet van, szeptembertől egy újabb körzet ürül meg, a körzetre nincs érdeklődő. Az I. sz. körzet helyettesítését először ellátó Dr. Spreitzer Szabolcs a körzetet 1 évig vitte, ezután kérte a szerződés megszüntetését, most Dr. Bendes Zsuzsanna látja el az egyébként nagyon nagy létszámú kört. A VIII. sz. körzetet Dr. Gergely Sándor vállalta át tavaly július 1-től, márciusban kérte a szerződés megszüntetését, így május 1-től Dr. Kalmár Zsolt helyettesít ebben a körzetben előreláthatólag augusztus 31-ig. A II. sz. körzetben 2019. decembere óta helyettesítő

Dr. Horváth Ilona is felmondta a szerződést, a saját körzetéhez tartozó 2 asszisztense sem bírta már az elsősorban COVID-19 járvány okozta plusz terhelést, valamint a körzet összetétele miatt fokozatosan jelentkező problémákat (pl: fenyegetés) Egyelőre nem tudni, hogy július 1-től ki fogja ellátni a körzetet, a pápai orvosok közül egyelőre nincs jelentkező. Meghirdetésre került ide egy asszisztensi állás, hogy egy állandó szakdolgozó legyen a körzetbe. Nehéz dolgunk lesz, szakképzett és gyakorlattal rendelkező ápolót is ugyanolyan nehéz találni, mint háziorvost.

A fogorvosi körzeteket illetően más jellegű problémák merülnek fel. A közfinanszírozott fogászati alapellátás messze alulfinanszírozott, a rendelkezésre álló NEAK költségvetési keret nem képes teljesen biztosítani az ahhoz szükséges bérjellegű és dologi kiadások fedezetét. Egy fogászati rendelőnek jóval nagyobb az anyag és eszközigénye. Ettől függetlenül mégis több érdeklődő van a körzetek iránt. Jelen esetben viszont gondot jelent, hogy rendelőhelyiségünk ugyan van, de az eszközök, a gép az orvosok tulajdona volt, így mi nem rendelkezünk ezekkel. Egy rendelő felszerelése 10 M forint feletti összeget tenne ki, ezenkívül a fogászati rtg. problémáját is meg kellene oldani. A magánszolgáltatókkal helyettesítésre kötött szerződés egyelőre ezeket a problémákat megoldotta.

Az ügyeleti ellátást többé-kevésbé sikerült stabilizálni a külső szolgáltató bevonásával. Nem teljesen volt problémamentes az ellátás, főleg az elején. A különböző helyekről jött, eltérő mentalitással dolgozó orvosokhoz kellett alkalmazkodni. Mindig kértem visszajelzést, többekkel én is találkoztam. Több olyan orvos is volt, akik nem megfelelően látták el a feladatot, mindig szóltam a cégnek, de akiknél később is fennállt a probléma, azoknál jeleztem, hogy többet ne közvetítsék ki hozzánk őket. Több, főleg fiatal orvos volt, akivel jól lehetett dolgozni, próbáltuk őket rávenni, hogy hozzánk jöjjenek, de voltak akik külföldre mentek, vagy befejezték az ügyeleti munkát. A Covid-19 járvány sem segített a helyzeten, nehezebben tudtak elszabadulni azok az orvosok, akik kórházban is dolgoztak. A cég erőteljes terjeszkedése miatt úgy látom, egyre nehezebben tudja megoldani a feladatot, pedig most már egyre kevesebb esetben kérjük a szolgáltatásukat. Az Intézet kötött közvetlen szerződést egy olyan orvossal, - akivel mi is és a betegek is elégedettek voltak, és már csak nekünk ügyel - így az általa megadott hétvégékre vagy ünnepnapokra nem kell a cégtől kérni szolgáltatást. Az Intézetnek kevesebbe kerül a kifizetendő díj, mint amit a cégnek fizetnénk, de az orvos többet kap, mintha közvetítőn keresztül dolgozna, az ügyeleti asszisztensek sem mondanak fel, és a betegek is elégedettek.
Az ügyeletek helyzetével, átszervezésével kapcsolatban egyelőre nem tudunk konkrétumokat, de tervben van az átalakításuk. Elképzelhető, hogy a működtetést az állam veszi át. Nem elképzelhetetlen, hogy az alapellátás más szegletéből is vinne el feladatokat, bár még nincs információ. Érdekes elemként jelenik meg az OKFŐ által kollegiális védőnői mentor pályázati kiírás, mely a kórházakhoz telepíti a mentort.

A **COVID-19** járvány az egész világot meglepte és a 2020-2021-es évet teljesen beárnyékolja. A többször kihirdetett – és jelenleg is fennálló - veszélyhelyzet az egészségügyben, így az alapellátásban is jelentős változásokat hozott.
A járvány megelőzésére a Kormány és az Operatív Törzs több általános érvényű intézkedést vezetett be. 2020. március 16-tól életbe léptek a kihirdetett járványügyi

veszélyhelyzet rendelkezései. Az aktuális helyzetnek megfelelően, folyamatosan változó eljárásrendek kerültek meghatározásra a különböző területek, így az egészségügy vonatkozásában is. Ennek alapján helyi viszonyokra adaptálva készítettünk új infekciókontroll szabályzatot. A dolgozóknak is meg kellett ismerni a vírussal kapcsolatos információkat, a fertőzés tüneteit, a megelőzés lehetőségeit.
A szükséges feltételek eddig biztosítottak voltak, azonban most utánpótlási nehézségekre kell felkészülni. Még a hagyományosan használt védőfelszerelések – orvosi maszk, gumikesztyű) beszerzése is gondot okozott, elfogyott az országban, illetve többszörösébe kerültek, mint előtte. (pl: orvosi maszk kb: 15-20 szoros áron lett volna beszerezhető az elején.) A legnagyobb nehézséget a speciális védőfelszerelések beszerzése okozta. (FFP2 maszk, overál, köpeny, stb.) Mivel világjárvány volt, érthetően a gyártó országok eleinte nem, vagy csak az igényeknél jóval kisebb arányban végezték ezen eszközök exportálását, így elég nehéz volt ezekhez hozzájutni. Prioritást elsődlegesen a kórházak élveztek. Az árak elszabadultak, ezért rengeteg utána járás és kapcsolatok kiépítése után sikerült kisebb és nagyobb tételekben beszerezni az eszközöket.
Ekkor került beszerzésre a felnőtt és gyermek ügyeletre 2 db svájci légfertőtlenítő készülék. (IQAir HealthPro 100 ill. 150 típus). A NATO bázison dolgozó külföldi katonák feleségei által gyűjtött összegből pedig szenzoros kézfertőtlenítő készülékeket vettünk, az ügyeleti, a gyermekorvosi rendelők és a védőnői tanácsadók várójába. Néhány arcpajzsot be tudott szerezni az Intézet, emellett márciusban a „3D nyomtatással a koronavírus ellen” csoportba bejelentkezés eredményeként 25 db ingyenes pajzshoz jutottunk. Időközben több cég állt át ekkor védőeszközök gyártására, a pápai nyomdában is készítettek arcpajzsot. Bár minőségileg nem volt tökéletes (a plexi kevésbé volt éles) de a funkciónak átmenetileg megfelelt. A megrendelt 20 db pajzsot a Nyomda ingyenes biztosította. Infravörös homlokhőmérőket kellett beszerezni az előírások miatt (ügyeletek, tanácsadók). Október elején az Intézet vett egy hordozható ózongenerátort, melyet elsősorban a hétvégén nálunk ügyelő külsősök miatt az orvosi szobában használunk. Jó szolgálatot tett már a pozitív esetek megjelenésekor a gyors fertőtlenítésre (pl: Anna tér tanácsadó, gyermekorvosi rendelő, Aradi utcai rendelő) de kérték már el oltások után is (magas betegforgalom miatt), pozitív beteg megjelenésekor orvosi rendelőbe. Használtuk az ügyeleti gépjármű fertőtlenítésére pozitív beteghez történt kivonulás után.

A folyamatosan változó eljárásrendek és a rendszeresen hétvégén megjelenő jogszabályi változások miatt több hétvégén is be kellett menni dolgozni. A veszélyhelyzet alatt a lakosság tájékoztatása is fontosnak bizonyult. A rendelők, tanácsadók ajtajait szinte befedte a hivatalos szervek és az általunk készített rengeteg tájékoztató. 2020. március 15-én az Intézet nevében egy hivatalos oldalt hoztam létre a facebookon - *Pápa Város Önkormányzatának Egészségügyi Intézete* – melyen folyamatosan megjelennek a legfontosabb információk. Ma már közel 1200 fő követi az oldalt. Ezt a felületet használtuk a nyári szabadságolásokról szóló tájékoztatásra is, mivel 2020-ban nem jelent meg a helyi újság. Több esetben kellett nyilatkozni különféle sajtónak, illetve a Pápa Tv-nek az aktuális eseményekről.

A kórház kérésére az egészségügyi dolgozók Covid-19 elleni oltásainak szervezésében is részt vállaltam. Nemcsak a pápai dolgozók, hanem a vidéki orvosok,

asszisztensek, védőnők is jelentkezhettek nálam, excel táblázatban naponta továbbítottam adatokat. A városi gyógyszertárakat is megkerestem, akik nagyon örültek a lehetőségnek, mivel nem fogja össze őket senki, ezért sokszor kimaradnak a dolgokból.
A Pápai Járási Hivatal 2020. novemberétől kiadott táblázata alapján heti jelentést kért az ügyeleti ellátással, személyi feltételeivel kapcsolatban. A Hivataltól kapott Covid-19 gyorstesztek felhasználását a kitöltött adatlapokon minden héten jelenteni kellett.
A Járási Hivatal kérésére a védőnők és az intézményvezető is részt vett a nevelési-oktatási intézményekben végzendő Covid-19 tesztelésre felkészítő tanfolyamon. A védőnőknek 4 (4X2 fő) alkalommal kellett besegíteni a tesztelésbe, egy alkalommal pedig az intézményvezető is részt vett pápai helyszínű iskolák dolgozóinak tesztelésén.

Az első hullámban az ismeretlen miatt az emberek jobban féltek. Szinte fennakadás nélkül elfogadták a korlátozó rendelkezéseket, a kialakított telefonos rendszert, a telediagnosztikát, és tért nyert az eRecept. Az ügyeleten is szembesültünk azzal a problémával, hogy a beteg - finoman szólva - nem mond mindig igazat. Az elején a speciális védőfelszerelések hiánya miatt az eljárásrend is azt kívánta, hogy COVID-19 gyanús beteg ne érkezzen a rendelőbe. Sajnos többször tapasztaltuk, hogy a betegek elhallgatták a tüneteket, vagy azt, hogy most érkeztek haza a sárga vagy piros jelzésű országból. A fogászatok is nehéz helyzetben voltak, ők fokozottan ki voltak téve a fertőzésnek. A kizárólagos sürgősségi ellátások bevezetésével az ellátások száma lecsökkent, a kieső jövedelmet az átlagfinanszírozás elrendelésével lehetett csökkenteni.
Miután a védőfelszerelések teljes körűen beszerzésre kerültek, az Intézet minden alapellátó orvosnak egységesen biztosított egy csomagot (2 db védőpajzs, 2 db védőszemüveg, 100 db FFP2 maszk, 1 doboz sebészi maszk, 1 doboz gumikesztyű, 10 db egyszer használatos köpeny + hajháló, cipővédő).
A veszélyhelyzet megszüntetését követően kissé fellélegzett mindenki, de a 2020. évi nyár az orvosoknak nem a pihenésről szólt. Be kellett pótolni az elmaradt vizsgálatokat, találkozásokat.

A második hullámra számítottunk, de nem gondoltuk, hogy már augusztus elején nagyobb számú megbetegedéssel kell számolni. A városban megjelenő pozitív esetek kapcsán a különböző intézmények, így mi is újra szigorításokat vezettünk be.
A rendelőkbe, tanácsadókba csak előzetes telefonos egyeztetést követően lehet bemenni, ezért a rendelők ajtajait zártuk. Telefonos előszűrést követően döntenek arról az orvosok, hogy a személyes vizsgálat szükséges-e. Kötelező volt eddig is, de most hangsúlyozottan kiemelésre került a maszk használata és a kézfertőtlenítés a betegek, gondozottak részéről. A védőnői családlátogatások megtartása egyéni mérlegelés alapján történik, pl. első baba a családban, veszélyeztetett kismama vagy gyermek, szakorvosi kérés. Ekkor az előírt védőfelszerelést a védőnőnek használnia kell a helyszínen.
Az intézkedések bevezetése egyrészt a betegek, másrészt az egészségügyi dolgozók védelmében történt. A betöltetlen praxisok ellátása már önmagában is rengeteg többletmunkát jelent. A helyi járvány megjelenése miatt a veszélyhelyzetben előírt eljárásrendben meghatározott formában történt a beteg ellátása. Sajnos ennek

ellenére előfordult, hogy a telefonban nem mondták el az összes panaszt, vagy elhallgattak fontos információt. Ennek következtében mikor pár nap múlva kiderül, hogy sajnos pozitív volt a beteg, az egészségügyi dolgozókat járványügyi megfigyelés alá helyezik. Ez történt augusztus elején is, amikor 5 háziorvos maradt az egész városra. A karanténba került orvos telefonon elérhető maradt, betegei elérték, míg a másik nővér szabadságát megszakította, hogy besegítsen a körzet ellátásába. A járvány kezdetén a hatóságok is nagyon szigorúan vették az előírásokat, hosszabb időre estek ki a dolgozók ilyenkor. Később már ehhez képest rövidebb karanténidőt állapított meg az eljárásrend. Időről időre egy-egy újabb körzetet érintett a karantén, és voltak megbetegedések is. Az alapellátásban 8 fő lett pozitív (1 gyermekorvos, 1 háziorvos, 1 háziorvosi asszisztens, 4 területi és 1 iskolavédőnő, 1 fogászati asszisztens). Karanténban 13 fő volt érintett (3 háziorvos, 1 fogorvos, 1 iskolavédőnő, 8 asszisztens).
Mivel amúgy is kevés az orvos, asszisztens, ezért nagy veszteséget jelentett, ha egyikük is kiesett az ellátó rendszerből. Szerencsére olyan emberek dolgoznak az alapellátásban, akik a bajban azonnal összefognak és segítenek a feladatokat emberfeletti módon ellátni. Ügyelet terén volt olyan vasárnap, amikor azon dolgoztunk, hogy meg tudjuk oldani a következő heti gyermekügyeletet, mert karantén és egy megüresedett állás miatt nem volt elég asszisztens a napok nagy részére. A régi munkatársak és két körzetes nővér segített be a feladat-ellátásba.
A felnőtt ügyeleten előfordult, hogy a nővér 24 óra után hazament, de váltótársa rosszulléte miatt az aznapi feladatokat is neki kellett ellátni, mivel 2 másik asszisztens karanténban volt, az 5. asszisztens meg másnap jött dolgozni.
Főleg ősztől kezdődően a betegek többször reklamáltak, hogy nem elérhető a rendelő, nem működik a telefon, csak ezt szeretném, igaz azonnal. Valóban a telefonos bejelentkezéssel megváltozott az ellátás, leterheltek a vonalak, de szinte minden rendelőben van mobil is és adtak meg e-mail elérhetőséget is. Nem mindenhol dolgozik többet az orvos, de az asszisztensek igen. A megnövekedett esetszám miatt plusz adminisztrációs teher van. (Több informatikai rendszer van nyitva egyszerre (Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér, Országos Informatikai Rendszer, Országos Mentőszolgálat bejelentő és természetesen a háziorvosi program), emellett történik még a recept felírás, táppénz ügyintézés, tesztkérés, adatfeltöltés, influenzaoltás, valamint a telefonos ügyintézés és az e-mailek fogadása. Ehhez jött hozzá a koronavírus elleni oltás idén. Ennek megszervezése, mint a körzetbe, mint az oltópontokra a háziorvos és asszisztens feladata volt. Mostanra az egészségügyben dolgozók nagyon elfáradtak, szabadságra sem igen tudtak/tudtunk menni.
Nem volt könnyű a betegek helyzete sem, vannak jogos panaszok is, de az, hogy az egészségügyi ellátások még működnek, azon dolgozók érdeme, akik sokszor a kötelező feladaton felül többletmunkát is vállalnak azért, hogy a szolgáltatások biztosítva legyenek.

A fentiekben részleteztem a jelenleg is fennálló problémákat, amellyel az alapellátás küzd. Ezek egy részére sikerült átmenetileg megoldást találni, de több terület is van, amellyel továbbra is foglalkozni kell. Tekintettel arra, hogy vezetői megbízásom 2021. július 31-vel lejár, és amennyiben a Képviselőtestület az el következendő időre is bizalmat szavaz, az alábbiak szerint szeretném a megkezdett munkát folytatni:

Az ügyeleti ellátás terén változások várhatók, információink szerint az állam teljes egészében vagy részben átvenné az ügyeletek működtetését, az OMSZ-t bízva meg a feladat összefogásával. Az, hogy ez mennyiben segít a humánerőforrás hiányán, még nem tudni. Ha az üzemeltetéshez az önkormányzatoknak nem kellene a NEAK finanszírozáson felül plusz összeget felhasználni, a jelenlegi összegekkel más területen lehetne gazdálkodni. Igaz a mintának szánt Szombathelyen is az OMSZ működtette, de az önkormányzat kb. 50 millió forintot tett így is hozzá. Amíg ez a rendszer kialakításra kerül, az orvoshiányt külső szolgáltató bevonásával oldjuk meg. Az ügyeleti feladat ellátására szerződött cég egyre nehezebben tesz eleget a vállalt feladatainak, és - igaz egyre ritkábban - előfordul, hogy olyan orvost közvetít hozzánk, akivel kapcsolatban problémák merülnek fel. Több ilyen személy is van, akiket jelzésem alapján, nem közvetíthet ki hozzánk a cég. Amennyiben sikerül a feladatot ellátó külső orvosokkal közvetlenül szerződnünk, egyre több olyan orvos lenne nálunk, akinek a munkájával mi is és a betegek is elégedettek. Jelen pillanatban a hétvégi ügyeletek felét, kétharmadát a velünk közvetlenül szerződött orvos látja el. Én törekedek arra, hogy ez az arány ennél nagyobb legyen, bár ezt a bevezetett egészségügyi szolgálati jogviszony nem könnyíti meg.

A védőnői ellátásban humánerőforrás problémával jelenleg nem küzdünk, a helyettesítések mind a 3 védőnő esetében gyermeke születése miatt történik. Nagyon sok aktív védőnő dolgozik a városban, akik a kötelező feladatukon kívül egyéb tevékenységet is végeznek. A járvány ezeket az eseményeket most nem teszi lehetővé, de rendszeresen szerveztek babamasszázs vagy szülésre felkészítő foglalkozásokat, melyre igen nagy igény mutatkozik a lakosság részéről. A védőnőket a városban szervezendő egészségnapokra, szűrővizsgálatokba is be lehetne vonni. Az eddigi tapasztalatom alapján nagyon sokan önként jelentkeznének.
Az iskolaegészségügyi rendszer nehézkesen működik az országban. Jellemzően a megyeszékhelyek egyes iskoláiban vannak még főállású iskolaorvosok, jellemzően a helyi gyermekorvosok, háziorvosok látják el ezt a feladatot megbízással, alacsony rendelési óraszámban. Veszprémből sikerült egy iskolaorvost a városba csábítani, így szeptembertől lesz egy főállású, nagy gyakorlattal rendelkező, agilis orvosunk. Szeretnék még egy teljes munkaidőben dolgozó iskolaorvost bevonni az ellátásba, így terhet lehetne a feladatot jelenleg ellátó gyermekorvosokról levenni. A főállásban dolgozó iskolaorvos akár pályázatok útján, akár saját ötlet alapján rövid vagy hosszú távú egészségfejlesztési feladatokat, prevenciókat tud megvalósítani akár külső meghívott előadókkal.

A fogorvosi ellátásban a feladatot ellátók személye nagyrészt kicserélődött. A rendelőintézet területén működő 3 fogorvosi rendelőből már csak egyben dolgozik egy doktornő. A fogorvosok nyugdíjba mentek, a körzeteket pedig fiatal fogorvosok felé adtuk át. A 6-ból most 5 körzet magánrendelőben működik. 2 körzetet már praxisjoggal átvettek tőlünk, így ezek ellátása hosszabb távra megoldódott. A többi körzet ellátását is biztosítani kívánják a szolgáltatók, de őket jelenleg egy egyszerű szerződés köti.

Tekintettel arra, hogy a fogászati rendelők eszközei a privatizáció során az egészségügyi szolgáltatókhoz kerültek, az önkormányzat, illetve az alapellátás nem rendelkezik az ellátáshoz szükséges eszközökkel. Mindenképpen legalább egy fogorvosi rendelőt és annak eszközeit - akár pályázat útján történő beszerzéssel - a mi fenntartásunkban fent kellene majd tartani. Más orvosi állásokkal ellentétben, fogorvosi érdeklődés van az üres körzetekre, de mivel felszerelt rendelővel nem rendelkezünk, így jelen pillanatban nem tudunk átadni körzetet. Mindenképpen az a célom, hogy a jelenleg fogorvosi feladatot ellátók hosszútávra vállalják az ellátást, mert ezzel magánrendelői körülmények között vehetik igénybe a szolgáltatásokat a betegek. Fel kell azonban készülni arra, hogy visszakerülhet hozzánk egy vagy két körzet, akkor rendelkeznünk kell majd egy felszerelt rendelővel.

Szolgáltatásaink körében a legrosszabb helyzetben a háziorvosi ellátás tekintetében állunk, akár a gyermekorvosi ellátást, akár a felnőtt háziorvosi ellátást nézzük. Országos szintű a probléma, és nagyrészt az ehhez vezető okokat nem is tudjuk megváltoztatni. Mivel a betöltetlen körzetek száma és az ellátók életkora folyamatosan növekszik, egyre nehezebb az ellátás biztosítása. A gyermekorvosi ellátás ez elmúlt évek alatt a városban beállt egy jól működő rendszerre. A 4 gyermekorvos példamutatóan és összetartóan látja el nemcsak a város, hanem a város környéki falvak gyermekeit is. A felnőtt háziorvosi ellátásban 2019-ben indul el elsősorban a nyugdíjba vonulások miatt a körzetek megüresedése. Jól látjuk, hogy az orvosok eladni nem tudják a körzeteket, így a nyugdíjba vonuláskor nem jön egy új orvos a helyére.

Kérdés mivel lehetne vonzóvá tenni a háziorvosi körzeteket? Versenyhelyzetet teremtett a humánerőforrás hiánya, amely a szakdolgozókra is igaz. Amíg önkormányzati feladat az alapellátás biztosítása, mondhatjuk azt is, hogy az önkormányzattól függ mit akar, vagy tud tenni.
Mindenképpen szükséges az anyagi és erkölcsi megbecsülés. Az utánpótlást segíthetné, ha az orvosi, rezidensi képzésben részt vevők számára pályázat alapján ösztöndíjat kínálnánk fel, akik a diploma, a szakképesítés megszerzését követően a város valamelyik körzetében vállalna munkát.

Az elszórt helyen elhelyezkedő rendelők helyett egy Központi rendelőintézet / Egészségház / Alapellátási Központ kialakítása lenne a jövőben a legideálisabb. Egy meglévő, nagyobb épület átalakításával, vagy ha lehetőség, pályázat lenne, egy új építésével. Itt már eleve a tervezésnél az ellátandó funkciónak megfelelően lehet a helyiségeket kialakítani. Prevenciós feladatok ellátásához, életmód tanácsadáshoz, egészségi állapotfelméréshez, vagy védőnői tevékenységhez kapcsolódóan babamasszázs tanfolyamhoz, szülői szerepre felkészítéshez, akár kismama tornához stb. rendelkezésre állnának helyiségek. Itt lehetne akár városi szintű egészségvédelmi, szűrővizsgálati tevékenységeknek helyt adni. Az egészségmegőrzéssel kapcsolatos előadások, rendezvények szervezése segíti a résztvevők egészségtudatosabb magatartásának kialakítását. Ezen feladatokba érdemes lenne az EFI irodát és az Alapellátást is bevonni, és a szükségleteknek

megfelelően kialakítani programokat.
Szülőknek, betegeknek előadást szervezni, ahol megismerhetik az egészségügyi rendszer működését, tájékoztatást annak racionális használatáról, és szakmai tájékoztatást adnának gyermekorvosok, háziorvosok egy-egy téma, betegség kapcsán.

Egy nagyobb komplexumban diszpécserszolgálatot, betegirányító rendszert lehetne működtetni, (amennyiben az itt dolgozók támogatják) Nem mindegy milyen körülmények, lehetőségek állnak rendelkezésre. A jelenleg dolgozóknak is sokat jelentene, pályázat során pedig nem mindegy milyen feltételeket kínálunk. Mindenképpen az egy orvos - egy rendelő elvet kell követnünk.

Akár pályázatban, akár saját költségből lehetőséget kellene biztosítani szolgálati lakás építésére, felújítására. A meghirdetett praxisoknál mindig kérdezik, tud-e az önkormányzat szolgálati lakást biztosítani. Amennyiben erre nincs lehetőség, pozitívum lenne, ha az önkormányzat a városban közfinanszírozott ellátásban munkát vállaló(k)nak lakásbérléssel átmeneti segítséget nyújtana.

Pápa, 2021. 05. 27.

Ujváry Hajnalka
intézményvezető